

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/180/2008

OPINIE O WPROWADZENIU W POLSCE EURO

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA



Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

- ❑ Od stycznia 2007 roku opinie Polaków o wprowadzeniu w naszym kraju euro niewiele się zmieniły. Wówczas za zastąpieniem złotego europejską walutą opowiadało się 44% ankietowanych, a 46% było przeciw. Obecnie mimo nieznacznego wzrostu poparcia dla przystąpienia Polski do strefy euro opinia publiczna nadal jest w tej kwestii niemal równo podzielona: 47% stanowią zwolennicy tego projektu, a 45% – przeciwnicy.

- ❑ Większość osób popierających wprowadzenie w Polsce euro (63%) uważa, że powinno to nastąpić, tak jak chciałby rząd, w 2012 roku. Za późniejszym terminem przystąpienia do strefy euro opowiada się 29% zwolenników przyjęcia europejskiej waluty.

- ❑ Powszechne jest przekonanie, że po wprowadzeniu w Polsce euro ceny większości towarów i usług wzrosną (84%).

- ❑ W ewentualnym referendum w sprawie przyjęcia euro skłonnych jest obecnie uczestniczyć ogółem trzy czwarte dorosłych Polaków (75%), w tym ponad połowa (56%) zapowiada, że na pewno pójdzie do urn.

W końcu listopada Rada Ministrów przyjęła plan wprowadzania w Polsce euro. Operacja ma się zacząć jeszcze w tym roku. Zgodnie z przyjętymi założeniami wspólna waluta ma zastąpić złotego na początku 2012 roku. Przedstawienie polskiej drogi dochodzenia do euro miało się przyczynić do umocnienia wiarygodności gospodarczej Polski na arenie międzynarodowej i tym samym osłabić w przyszłości negatywny wpływ światowego kryzysu finansowego na polską gospodarkę. Do przyjęcia w Polsce europejskiej waluty potrzebna jest zmiana konstytucji, do czego niezbędna jest zgoda PiS – partii sceptycznie, jak dotychczas, nastawionej do rządowego projektu. W związku z wątpliwościami głównej partii opozycyjnej co do zasadności szybkiego przyjęcia unijnej waluty prawdopodobne staje się przeprowadzenie w przyszłym roku referendum w tej sprawie. Po raz kolejny zatem zapytaliśmy Polaków o ich stosunek do wprowadzenia w Polsce euro¹.

POPARCIE DLA CZŁONKOSTWA POLSKI W UE

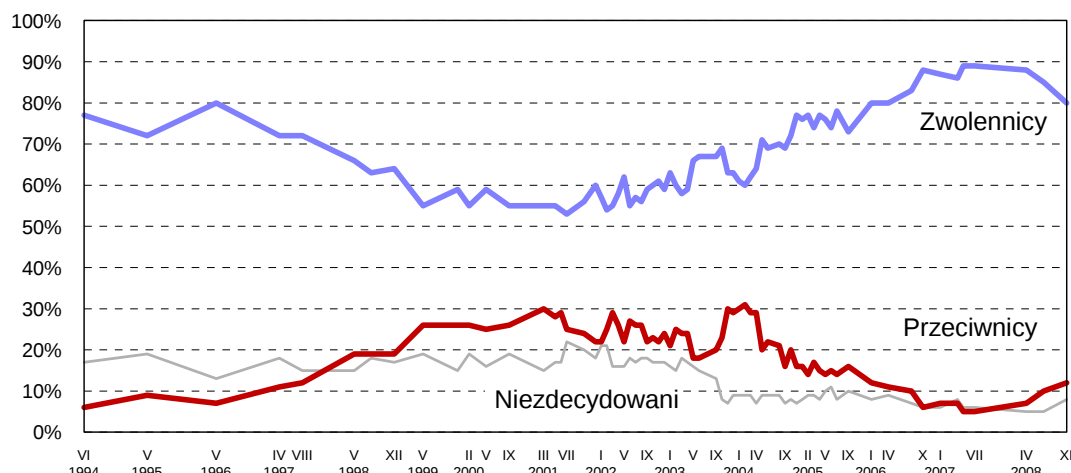
W ciągu minionych dwóch lat odsetek zwolenników członkostwa Polski w Unii Europejskiej utrzymywał się na rekordowo wysokim poziomie. Wprawdzie w ostatnich kilku miesiącach społeczne poparcie dla obecności naszego kraju w UE zmalało, jednak nadal jest bardzo wysokie i sięga 80%. Wraz ze spadkiem liczby zwolenników członkostwa Polski w UE, przybyło jego przeciwników. Sprzeciw wobec przynależności naszego kraju do tej organizacji wyraża prawie co ósmy respondent (12%).

Tabela 1

Stosunek do integracji europejskiej wśród ogółu badanych	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	XII	II	III	IV	V	VI	VII	IX	I	IV	VIII	X	I	IV	V	VII	IV	VII	XI
	2004	2005							2006				2007				2008		
	w procentach																		
	Zwolennicy	76	77	74	77	76	74	78	73	80	80	83	88	87	86	89	89	88	85
Przeciwnicy	16	14	17	15	14	15	14	16	12	11	10	6	7	7	5	5	7	10	12
Niezdecydowani	8	9	9	8	10	11	8	10	8	9	7	6	6	8	6	6	5	5	8

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (222) zrealizowano w dniach 6–12 listopada 2008 roku na liczącej 1050 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. STOSUNEK DO INTEGRACJI WŚRÓD OGÓŁU BADANYCH



Pozytywny stosunek do członkostwa Polski w UE dominuje we wszystkich uwzględnionych w analizach grupach społeczno-demograficznych. Najbardziej powszechnie poparcie dla obecności naszego kraju we Wspólnocie wyrażają ludzie młodzi – do 24 roku życia (93%), osoby z wyższym wykształceniem (95%), dobrze oceniające swoją sytuację materialną (91%). W grupach społeczno-zawodowych są to: kadra kierownicza i inteligencja (92%) oraz pracownicy umysłowi niższego szczebla (94%), a wśród biernych zawodowo – uczniowie i studenci (95%). Niższe niż przeciętnie wskaźniki poparcia dla członkostwa Polski w UE notujemy natomiast wśród respondentów najstarszych – mających 65 lat i więcej (58%), badanych z wykształceniem podstawowym (63%) oraz źle oceniających własne warunki materialne (69%). W grupach społeczno-zawodowych stosunkowo najmniej zwolenników przynależności do UE jest wśród rolników (66%).

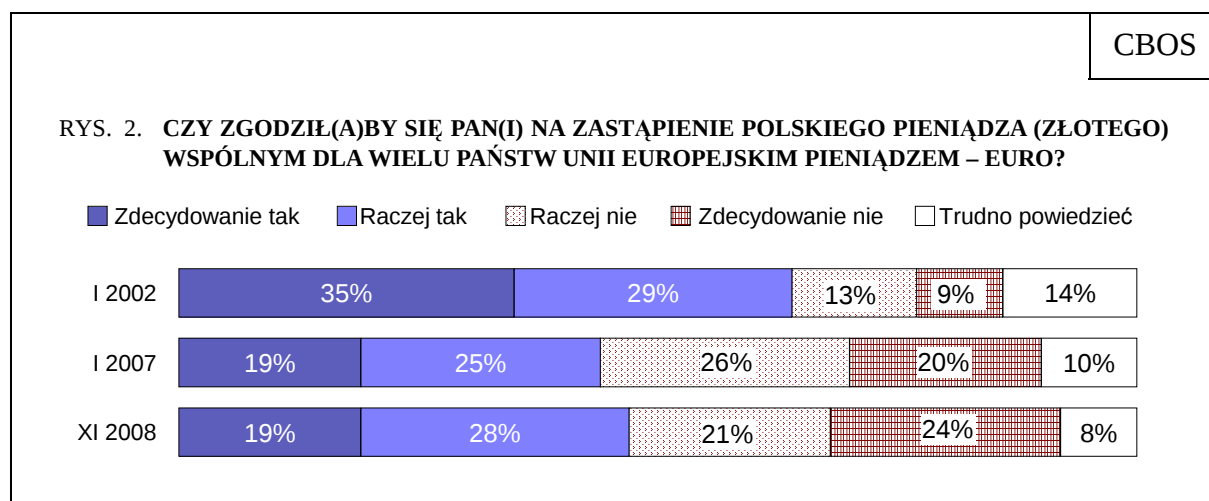
Poparcie dla członkostwa w UE wyraża większość zadeklarowanych wyborców wszystkich głównych partii politycznych w Polsce, z tym że w elektoracie PO jest ono powszechne.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdeterminowani
	w procentach		
PO	97	2	1
SLD	89	4	7
PiS	79	16	5
PSL	79	19	2

CZY I KIEDY PRZYJĄĆ EURO?

Początkowo, jeszcze przed wejściem Polski do UE, ale tuż po wprowadzeniu euro w większości krajów ówczesnej Piętnastki, niemal dwie trzecie Polaków (64%) deklarowało, że zgodziłoby się na zastąpienie złotego europejskim pieniądzem. Już po akcesji poparcie dla przystąpienia naszego kraju do strefy euro wyraźnie osłabło. Od stycznia 2007 roku opinie Polaków o wprowadzeniu w naszym kraju euro niewiele się zmieniły. Wówczas za zastąpieniem złotego europejską walutą opowiadało się 44% dorosłych Polaków, a 46% było przeciw. Obecnie mimo nieznacznego wzrostu poparcia dla przystąpienia Polski do strefy euro opinia publiczna nadal jest w tej kwestii niemal równo podzielona: 47% badanych stanowią zwolennicy tego projektu, a 45% – przeciwnicy.



Stosunek do wprowadzenia w Polsce euro różnicuje płeć, wiek, miejsce zamieszkania i, przede wszystkim, status społeczno-ekonomiczny respondentów. Za przyjęciem euro częściej opowiadają się mężczyźni (54%) niż kobiety (40%). Stosunkowo najwięcej zwolenników wprowadzenia europejskiej waluty notujemy wśród ludzi młodych, mających od 18 do 24 lat (57%), mieszkańców największych miast (60%), badanych z wyższym wykształceniem (74%) i relatywnie najlepiej sytuowanych – o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1500 zł (67%). W grupach społeczno-zawodowych wejście do strefy euro popierają przede wszystkim kadra kierownicza i inteligencja (69%), pracownicy umysłowi niższego szczebla (69%) oraz właściciele firm (64%), a wśród biernych zawodowo – uczniowie i studenci (59%).

W elektoratach partyjnych najwięcej zwolenników przystąpienia Polski do strefy euro jest wśród sympatyków PO. Projekt ten popiera także większość zadeklarowanych wyborców SLD i PSL. Przeciwnicy przyjęcia euro przeważają natomiast w elektoracie PiS.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotego) wspólnym dla wielu państw Unii europejskim pieniądzem – euro?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	75	23	2
SLD	63	27	10
PSL	57	37	6
PiS	40	52	8

Rozkład poparcia dla wprowadzenia w Polsce euro w poszczególnych grupach społeczno-demograficznych odpowiada społecznemu zróżnicowaniu akceptacji obecności naszego kraju w Unii Europejskiej. Najbardziej przychylne wobec projektu przystąpienia do strefy euro są zatem te grupy społeczne, w których aprobata przynależności do Wspólnoty jest największa. Stosunek do członkostwa w UE w znacznym stopniu warunkuje bowiem nastawienie do przyjęcia w Polsce euro. Przeciwna zastąpieniu złotego wspólną europejską walutą jest zdecydowana większość respondentów niechętnych obecności Polski w UE. Projekt ten popierają natomiast w większości zwolennicy członkostwa naszego kraju we Wspólnocie. Warto jednak podkreślić, że odsetek przeciwników przyjęcia euro wśród osób akceptujących przynależność Polski do UE jest dość znaczny.

Tabela 4

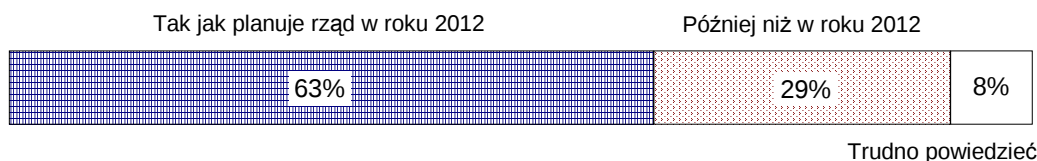
Stosunek do członkostwa Polski w UE	Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotego) wspólnym dla wielu państw Unii europejskim pieniądzem – euro?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Zwolennicy	56	37	6
Przeciwnicy	5	86	9
Niezdecydowani	10	56	34

Większość osób popierających wprowadzenie w Polsce euro (63%) uważa, że powinno to nastąpić, tak jak chciałby rząd, w 2012 roku. Za późniejszym terminem przystąpienia do strefy euro opowiada się 29% zwolenników przyjęcia europejskiej waluty.

ODPOWIEDZI ZWOLENNIKÓW WPROWADZENIA W POLSCE EURO (N=488)

CBOS

RYS. 3. **KIEDY, PANA(I) ZDANIEM, POWINNO SIĘ ZASTĄPIĆ ZŁOTEGO EUROPEJSKĄ WALUTĄ EURO?**



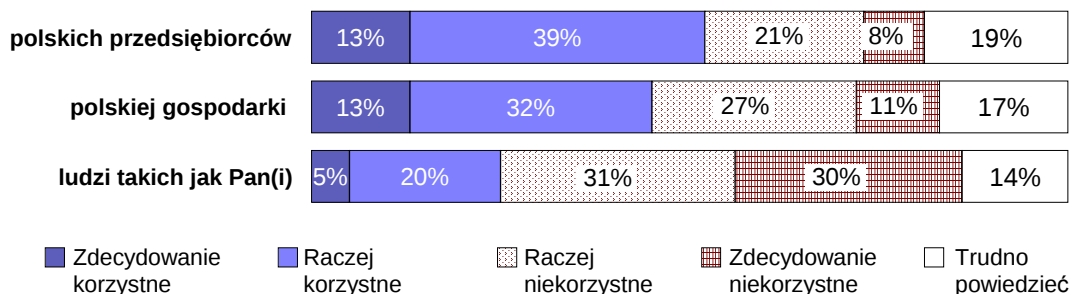
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA EURO

Ekonomiści różnią się w opiniach na temat zasadności szybkiego przystąpienia Polski do strefy euro i w ocenie ekonomicznych skutków tej decyzji. Większość z nich uważa jednak, że przyjęcie euro będzie dla Polski korzystne i mimo pewnych kosztów z tym związanych będzie sprzyjać rozwojowi gospodarki kraju.

Wprowadzenie w Polsce euro będzie miało – w ocenie społecznej – zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki. Podzielone są opinie o ekonomicznych następstwach tej decyzji – więcej osób sądzi jednak, że przyjęcie europejskiej waluty będzie dla polskiej gospodarki korzystne (45%) niż niekorzystne (38%). Bardziej jednoznacznie pozytywne są opinie o skutkach przystąpienia do strefy euro dla polskich przedsiębiorców: 52% badanych uważa, że zyskają oni na wprowadzeniu euro, a 29% jest odmiennego zdania. Najgorzej postrzegane są następstwa tej decyzji dla ogółu Polaków. Większość badanych (61%) sądzi, że ludzie tacy jak oni stracą na zamianie złotego na euro. Pozytywnych następstw przyjęcia euro dla siebie i ludzi sobie podobnych spodziewa się co czwarty ankietowany (25%).

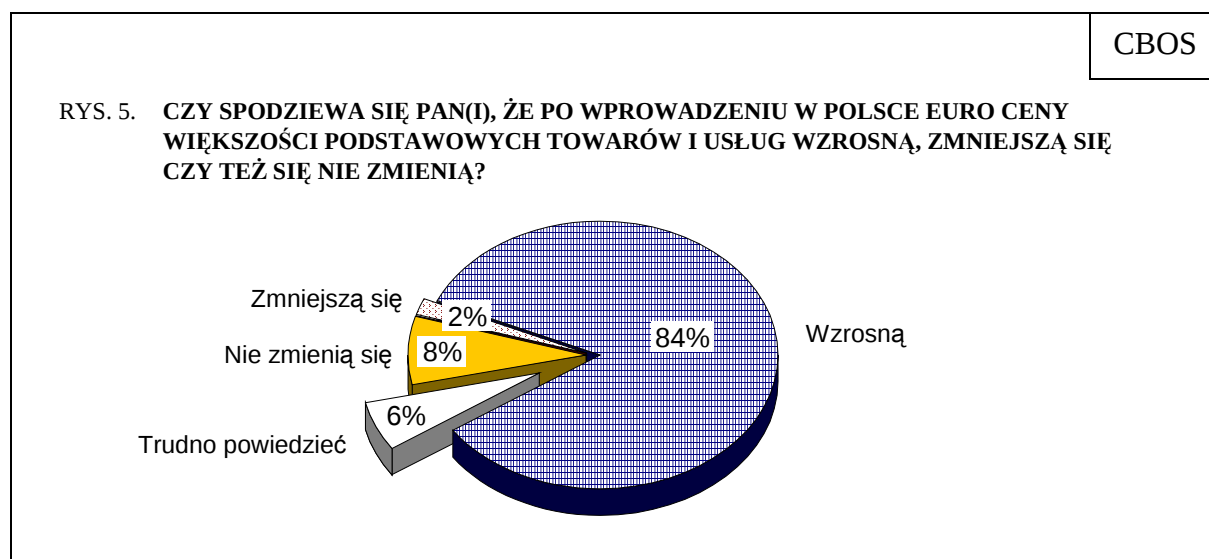
CBOS

RYS. 4. **CZY, PANA(I) ZDANIEM, WPROWADZENIE W POLSCE EUROPEJSKIEJ WALUTY EURO BĘDZIE KORZYSTNE CZY TEŻ NIEKORZYSTNE DLA:**



Zwolennicy i przeciwnicy przystąpienia Polski do unii monetarnej odmiennie zapatrują się na skutki tej decyzji. Większość respondentów popierających wprowadzenie euro uważa, że będzie to korzystne dla polskiej gospodarki (79%), przedsiębiorców (80%), a także – choć w tej kwestii opinie są mniej jednoznaczne – dla ludzi takich jak oni (51%). Przeciwnicy wspólnej waluty sądzą na odwrót. Ich zdaniem, przyjęcie euro będzie niekorzystne dla gospodarki (70%), przedsiębiorców (53%), a przede wszystkim dla nich samych (93%). Rozkład opinii wśród zwolenników i przeciwników przyjęcia wspólnej waluty pokazuje, że poparcie dla przystąpienia do strefy euro wynika głównie z przewidywanych pozytywnych efektów tej decyzji dla kraju, natomiast sprzeciw jest w głównej mierze uwarunkowany obawami odnoszącymi się do sytuacji osobistej.

Opinia o niekorzystnych skutkach przystąpienia do strefy euro dla większości społeczeństwa wynika najprawdopodobniej z powszechnie wyrażanego przekonania, że po wprowadzeniu w Polsce europejskiej waluty ceny większości towarów i usług wzrosną (84%).

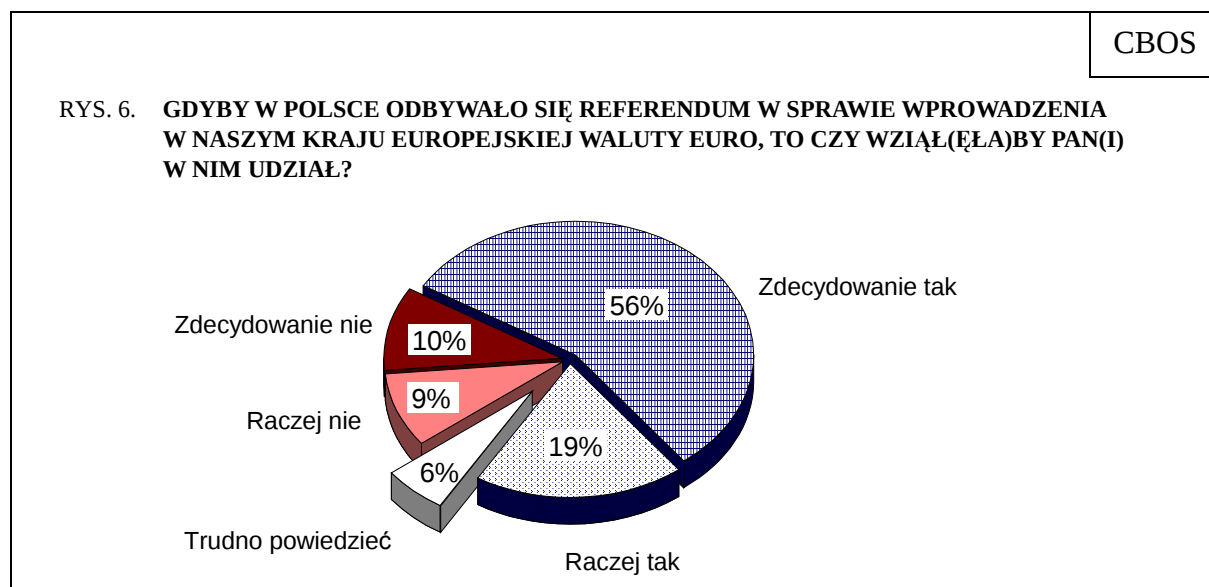


Przekonanie, że następstwem przyjęcia euro będzie wzrost cen, bywa rzadko kwestionowane i wyraźnie dominuje we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Także zwolennicy przyjęcia wspólnej waluty, którzy podkreślają pozytywne efekty tej decyzji, w ogromnej większości (80%) spodziewają się podniesienia cen po przystąpieniu Polski do strefy euro. Obawy przed wzrostem cen wynikają z doświadczeń mieszkańców państw, które wcześniej przyjęły wspólną walutę. Wielu z nich uważało, że zmiana waluty spowodowała podniesienie cen i wzrost kosztów utrzymania. Tymczasem, jak

wynika z danych Eurostatu, w krajach, które przyjęły europejską walutę, ceny większości produktów nie uległy zmianie, a niektórych nawet się zmniejszyły. Skokowe podwyżki – związane z zaokrągłaniem cen – dotyczyły na ogół drobnych produktów czy usług (oferowanych przez małe, lokalne sklepy i usługodawców) i miały niewielki wpływ na koszty utrzymania. Ponieważ jednak podwyżki dotyczyły artykułów często kupowanych, inflacja postrzegana była jako większa niż rzeczywisty wzrost cen. W Polsce obawy przed wzrostem cen mogą też podsycać niechętni przyjęciu euro politycy. Ich działania mogą być tym bardziej skuteczne, że Polacy mają w pamięci całkiem niedawne doświadczenia związane z przystąpieniem do Unii Europejskiej. Wzrost cen po wejściu do Wspólnoty był najpowszechniej odczuwanym i najczęściej wskazywanym w badaniach negatywnym następstwem akcesji.

DEKLAROWANY UDZIAŁ W REFERENDUM W SPRAWIE PRZYJĘCIA EURO

W ewentualnym referendum w sprawie przyjęcia euro skłonnych jest obecnie wziąć udział ogółem 75% dorosłych Polaków, w tym 56% zapowiada, że na pewno pójdzie do urn.



Czynnikiem, który w większym stopniu niż inne cechy społeczno-demograficzne wpływa na gotowość partycypacji w procedurach demokratycznych, jest z reguły wykształcenie. Tak jest i tym razem. Deklaracje uczestniczenia w referendum w sprawie przystąpienia do strefy euro są tym częstsze, im wyższe wykształcenie badanych.

Mniej lub bardziej zdecydowanie udział w głosowaniu w tej kwestii zapowiada nieco ponad połowa osób z wykształceniem podstawowym (54%) i aż 92% mających wyższe wykształcenie. Częściej niż przeciętnie udział w referendum deklarują respondenci dobrze sytuowani (87% o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1500 zł) oraz mieszkańcy dużych, ponadpółmilionowych miast (83%). W grupach społeczno-zawodowych są to przede wszystkim kadra kierownicza i inteligencja (87%) oraz pracownicy umysłowi niższego szczebla (89%).

Udział w ewentualnym referendum w sprawie przystąpienia do strefy euro częściej zapowiadają zwolennicy przyjęcia wspólnej waluty niż przeciwnicy. Na podstawie deklaracji potencjalnych uczestników referendum można ostrożnie wnioskować, że większość biorących udział w głosowaniu opowiedziałaby się za wprowadzeniem euro. Z podobnym mechanizmem, polegającym na większej mobilizacji zwolenników integracji europejskiej, mieliśmy do czynienia w referendum akcesyjnym w 2003 roku. Odsetek zwolenników członkostwa Polski w UE był zdecydowanie wyższy wśród zapowiadających udział w tym referendum niż wśród niegłosujących.

Tabela 5

Gdyby w Polsce odbywało się referendum w sprawie wprowadzenia w naszym kraju europejskiej waluty euro, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nim udział?	Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotego) wspólnym dla wielu państw Unii europejskim pieniądzem – euro?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	53	42	5
Nie	32	56	13
Trudno powiedzieć	23	45	32



W kwestii przystąpienia naszego kraju do strefy euro opinia społeczna w Polsce jest podzielona. Dość częste jest przewidywanie, że przyjęcie europejskiej waluty będzie korzystne dla polskich przedsiębiorców i całej gospodarki. Z drugiej jednak strony powszechne są obawy przed wzrostem cen. Kwestia możliwego podniesienia cen po wprowadzeniu euro powinna być zatem jednym z głównym tematów kampanii informacyjnej, poprzedzającej działania rządu zmierzające do przyjęcia europejskiej waluty w 2012 roku.

Opracowała
Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1

		Czy osobiście popiera Pan(i) członkostwo Polski w Unii Europejskiej czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		80	12	8	1048
Płeć	Mężczyźni	85	11	4	489
	Kobiety	76	14	10	559
Wiek	18-24 lata	93	4	3	163
	25-34	87	8	4	183
	35-44	84	10	5	145
	45-54	87	11	2	179
	55-64	78	15	7	164
	65 lat i więcej	58	23	18	214
Miejsce zamieszkania	Wieś	75	15	10	389
	Miasto do 20 tys.	76	16	7	144
	20-100 tys.	79	11	10	211
	101-500 tys.	89	8	3	164
	501 tys. i więcej mieszk.	90	8	2	140
Wykształcenie	Podstawowe	63	21	17	292
	Zasadnicze zawodowe	84	14	2	260
	Średnie	86	9	5	355
	Wyższe	95	2	3	141
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	92	2	6	76
	Prac. umysł. niż. szczebla	94	4	2	108
	Pracownicy fiz.- umysł.	87	7	6	77
	Robotnicy wykwalifikowani	89	9	2	129
	Robotnicy niewykwalifik.	76	14	10	47
	Rolnicy	66	23	11	56
	Pracujący na własny rach.	88	12		32
Bierni zawodowo	Renciści	66	21	13	85
	Emeryci	66	20	14	222
	Uczniowie i studenci	95	3	3	86
	Bezrobotni	83	12	5	71
	Gospodynie domowe i inni	74	20	6	59
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	89	6	5	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	95	4	1	96
	sekt. prywat. poza rolnict.	89	7	4	211
	prywatnym gosp. rolnym	71	25	4	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	75	17	8	247
	501-750	76	17	8	179
	751-1000	78	15	7	167
	1001-1500	85	6	10	176
	Powyżej 1500 zł	90	8	2	153
Ocena własnych war. mater.	Złe	69	22	9	236
	Średnie	78	12	10	444
	Dobre	91	7	2	368
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	70	17	13	50
	Raz w tygodniu	77	15	9	542
	1-2 razy w miesiącu	82	14	5	149
	Kilka razy w roku	89	5	6	209
	W ogóle nie uczestniczy	86	10	4	98
Poglądy polityczne	Lewica	89	8	3	144
	Centrum	85	11	4	372
	Prawica	82	12	5	298
	Trudno powiedzieć	64	17	18	235

Tabela 2

		Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotego) wspólnym dla wielu państw Unii europejskim pieniądzem – euro?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		47	45	8	1047
Płeć	Mężczyźni	54	40	6	487
	Kobiety	40	49	11	560
Wiek	18-24 lata	57	38	5	163
	25-34	51	42	7	183
	35-44	49	44	7	143
	45-54	44	47	9	179
	55-64	49	41	10	164
	65 lat i więcej	34	53	13	215
Miejsce zamieszkania	Wieś	37	49	14	389
	Miasto do 20 tys.	51	39	10	143
	20-100 tys.	45	48	7	211
	101-500 tys.	55	41	3	164
	501 tys. i więcej mieszk.	60	38	2	140
Wykształcenie	Podstawowe	29	57	15	291
	Zasadnicze zawodowe	40	51	9	259
	Średnie	55	39	6	355
	Wyższe	74	23	3	141
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	69	25	5	76
	Prac. umysł. niż. szczebla	69	27	4	108
	Pracownicy fiz.- umysł.	52	42	6	77
	Robotnicy wykwalifikowani	49	47	4	129
	Robotnicy niewykwalifik.	45	44	11	47
	Rolnicy	35	46	19	54
	Pracujący na własny rach.	64	31	6	32
Bierni zawodowo	Renciści	25	54	21	85
	Emeryci	34	55	11	222
	Uczniowie i studenci	59	38	3	86
	Bezrobotni	38	53	9	71
	Gospodynie domowe i inni	35	56	9	59
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	57	35	9	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	59	38	3	96
	sekt. pryw. poza rolnict.	58	38	4	211
	prywatnym gosp. rolnym	35	51	14	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	35	54	11	245
	501-750	43	47	11	179
	751-1000	45	50	5	167
	1001-1500	55	39	6	176
	Powyżej 1500 zł	67	30	3	153
Ocena własnych war. mater.	Złe	32	56	12	236
	Średnie	43	48	9	442
	Dobre	61	33	6	368
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	27	63	10	50
	Raz w tygodniu	45	47	9	542
	1-2 razy w miesiącu	42	50	8	149
	Kilka razy w roku	56	36	8	208
	W ogóle nie uczestniczy	56	35	9	98
Poglądy polityczne	Lewica	53	41	6	144
	Centrum	48	45	7	372
	Prawica	57	39	4	298
	Trudno powiedzieć	28	54	18	234

Tabela 3

		Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie w Polsce europejskiej waluty euro będzie korzystne czy też niekorzystne dla polskiej gospodarki?			Liczba osób
		Korzystne	Niekorzystne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		45	38	17	1049
Płeć	Mężczyźni	52	35	13	487
	Kobiety	39	40	21	561
Wiek	18-24 lata	55	38	7	163
	25-34	43	39	19	183
	35-44	47	39	14	146
	45-54	50	39	10	179
	55-64	48	32	20	164
	65 lat i więcej	32	39	29	214
Miejsce zamieszkania	Wieś	33	42	24	389
	Miasto do 20 tys.	47	32	21	144
	20-100 tys.	46	41	13	212
	101-500 tys.	59	34	7	164
	501 tys. i więcej mieszk.	57	32	11	140
Wykształcenie	Podstawowe	28	46	26	291
	Zasadnicze zawodowe	37	45	18	260
	Średnie	56	34	10	355
	Wyższe	68	18	15	142
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	63	19	18	76
	Prac. umysł. niż. szczebla	65	23	13	109
	Pracownicy fiz.- umysł.	41	49	10	77
	Robotnicy wykwalifikowani	45	45	10	129
	Robotnicy niewykwalifik.	34	41	25	47
	Rolnicy	33	36	31	56
	Pracujący na własny rach.	61	34	6	32
Bierni zawodowo	Renciści	30	42	28	85
	Emeryci	39	39	22	222
	Uczniowie i studenci	56	36	8	86
	Bezrobotni	35	48	17	71
	Gospodynie domowe i inni	44	45	11	59
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	58	27	15	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	53	42	6	96
	sekt. pryw. poza rolnict.	51	38	11	211
	prywatnym gosp. rolnym	37	39	24	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	31	51	18	247
	501-750	40	42	18	179
	751-1000	43	41	17	167
	1001-1500	56	28	16	176
	Powyżej 1500 zł	69	24	8	153
Ocena własnych war. mater.	Złe	31	48	21	235
	Średnie	39	42	19	445
	Dobre	62	26	12	368
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	31	37	33	50
	Raz w tygodniu	41	40	18	542
	1-2 razy w miesiącu	43	38	19	149
	Kilka razy w roku	54	33	13	209
	W ogóle nie uczestniczy	56	35	9	98
Poglądy polityczne	Lewica	56	34	10	143
	Centrum	47	41	12	372
	Prawica	53	34	12	298
	Trudno powiedzieć	24	40	35	236

Tabela 4

		Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie w Polsce europejskiej waluty euro będzie korzystne czy też niekorzystne dla polskich przedsiębiorców?			Liczba osób
		Korzystne	Niekorzystne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		52	29	19	1049
Płeć	Mężczyźni	59	29	12	487
	Kobiety	47	29	24	561
Wiek	18-24 lata	55	35	10	163
	25-34	52	31	17	183
	35-44	53	30	17	146
	45-54	59	31	10	179
	55-64	55	21	23	164
	65 lat i więcej	42	27	31	214
Miejsce zamieszkania	Wieś	42	33	26	389
	Miasto do 20 tys.	52	26	23	144
	20-100 tys.	53	32	15	212
	101-500 tys.	68	24	9	164
	501 tys. i więcej mieszk.	62	27	11	140
Wykształcenie	Podstawowe	38	33	28	291
	Zasadnicze zawodowe	46	34	20	260
	Średnie	60	28	12	355
	Wyższe	72	15	13	142
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	66	20	15	76
	Prac. umysł. niż. szczebla	70	18	12	109
	Pracownicy fiz.- umysł.	57	35	8	77
	Robotnicy wykwalifikowani	51	36	13	129
	Robotnicy niewykwalifik.	48	29	22	47
	Rolnicy	40	26	34	56
	Pracujący na własny rach.	61	34	6	32
Bierni zawodowo	Renciści	34	33	33	85
	Emeryci	46	27	27	222
	Uczniowie i studenci	56	35	9	86
	Bezrobotni	49	29	22	71
	Gospodynie domowe i inni	58	36	7	59
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	62	24	15	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	60	34	7	96
	sekt. prywat. poza rolnict.	58	32	10	211
	prywatnym gosp. rolnym	44	26	30	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	43	36	21	247
	501-750	49	29	22	179
	751-1000	51	31	18	167
	1001-1500	59	25	16	176
	Powyżej 1500 zł	69	22	8	153
Ocena własnych war. mater.	Złe	41	36	23	235
	Średnie	47	31	22	445
	Dobre	66	23	11	368
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	39	27	34	50
	Raz w tygodniu	50	30	20	542
	1-2 razy w miesiącu	51	30	19	149
	Kilka razy w roku	59	27	14	209
	W ogóle nie uczestniczy	59	31	10	98
Poglądy polityczne	Lewica	62	28	10	143
	Centrum	56	30	14	372
	Prawica	60	26	14	298
	Trudno powiedzieć	31	32	36	236

Tabela 5

		Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie w Polsce europejskiej waluty euro będzie korzystne czy też niekorzystne dla ludzi takich jak Pan(i)?			Liczba osób
		Korzystne	Niekorzystne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		25	61	14	1050
Płeć	Mężczyźni	34	55	10	489
	Kobiety	16	66	18	561
Wiek	18-24 lata	38	53	9	163
	25-34	32	55	12	183
	35-44	25	63	13	146
	45-54	24	63	13	179
	55-64	23	61	16	164
	65 lat i więcej	9	69	22	215
Miejsce zamieszkania	Wieś	18	62	20	390
	Miasto do 20 tys.	23	57	20	144
	20-100 tys.	26	64	10	212
	101-500 tys.	30	62	8	164
	501 tys. i więcej mieszk.	35	57	9	140
Wykształcenie	Podstawowe	12	66	22	293
	Zasadnicze zawodowe	21	68	11	260
	Średnie	31	58	11	355
	Wyższe	41	43	16	142
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	35	48	18	76
	Prac. umysł. niż. szczebla	46	45	10	109
	Pracownicy fiz.- umysł.	29	67	4	77
	Robotnicy wykwalifikowani	25	63	12	129
	Robotnicy niewykwalifik.	26	61	13	47
	Rolnicy	23	52	25	56
	Pracujący na własny rach.	53	42	5	32
Bierni zawodowo	Renciści	6	75	19	85
	Emeryci	10	70	20	223
	Uczniowie i studenci	44	48	8	86
	Bezrobotni	15	68	17	71
	Gospodynie domowe i inni	13	74	14	59
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	32	55	13	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	36	55	9	96
	sekt. prywat. poza rolnict.	36	55	9	211
	prywatnym gosp. rolnym	27	55	18	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	18	68	15	247
	501-750	21	61	18	180
	751-1000	18	70	12	167
	1001-1500	30	57	13	176
	Powyżej 1500 zł	40	49	10	153
Ocena własnych war. mater.	Złe	10	74	16	237
	Średnie	17	65	18	445
	Dobre	42	47	10	368
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	15	72	14	50
	Raz w tygodniu	21	62	17	544
	1-2 razy w miesiącu	25	62	13	149
	Kilka razy w roku	33	55	12	209
	W ogóle nie uczestniczy	32	60	8	98
Poglądy polityczne	Lewica	29	61	10	144
	Centrum	25	66	9	372
	Prawica	30	57	13	298
	Trudno powiedzieć	14	58	27	236

Tabela 6

		Czy spodziewa się Pan(i), że po wprowadzeniu w Polsce euro ceny większości podstawowych towarów i usług wzrosną, zmniejszą się czy też się nie zmienia?				Liczba osób
		Wzrosną	Zmniejszą się	Nie zmienia się	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		84	2	8	6	1045
Płeć	Mężczyźni	85	2	10	3	487
	Kobiety	84	2	7	7	558
Wiek	18-24 lata	77	2	13	7	161
	25-34	83	3	12	2	183
	35-44	87	2	7	4	146
	45-54	93	2	4	1	179
	55-64	85	1	11	4	162
	65 lat i więcej	82	2	4	12	214
Miejsce zamieszkania	Wieś	82	2	8	8	390
	Miasto do 20 tys.	85	3	6	6	143
	20-100 tys.	86	0	10	4	210
	101-500 tys.	87	3	6	3	162
	501 tys. i więcej mieszk.	86	1	11	2	140
Wykształcenie	Podstawowe	80	3	6	11	290
	Zasadnicze zawodowe	85	2	8	5	260
	Średnie	88	1	9	2	353
	Wyższe	84	2	12	3	142
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	84		11	4	76
	Prac. umysł. niż. szczebla	85	2	12	1	108
	Pracownicy fiz.- umysł.	85	1	13	1	76
	Robotnicy wykwalifikowani	91	1	6	2	128
	Robotnicy niewykwalifik.	90	1	4	5	47
	Rolnicy	80	2	2	16	56
Bierni zawodowo	Pracujący na własny rach.	80	5	15		32
	Renciści	84	1	5	10	85
	Emeryci	87	1	5	7	223
	Uczniowie i studenci	71	3	16	10	85
	Bezrobotni	79	6	9	6	70
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	87	3	8	2	59
	inst. państw., publicznej	90		7	4	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	86	3	10		96
	sekt. pryw. poza rolnict.	84	1	13	1	210
	prywatnym gosp. rolnym	92		2	5	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	85	2	7	6	244
	501-750	87	2	5	5	179
	751-1000	85	2	8	5	167
	1001-1500	83	1	13	2	175
	Powyżej 1500 zł	86	2	11	2	153
Ocena własnych war. mater.	Złe	91	1	4	5	234
	Średnie	86	2	6	6	443
	Dobre	79	3	14	4	368
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	91	1	3	5	50
	Raz w tygodniu	83	2	8	6	540
	1-2 razy w miesiącu	86	1	9	4	149
	Kilka razy w roku	85	2	8	6	208
	W ogóle nie uczestniczy	86		11	4	98
Poglądy polityczne	Lewica	90	1	8	2	144
	Centrum	87	2	7	4	371
	Prawica	85	2	11	3	296
	Trudno powiedzieć	78	3	7	13	234

Tabela 7

		Gdyby w Polsce odbywało się referendum w sprawie wprowadzenia w naszym kraju europejskiej waluty euro, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nim udział?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		75	19	6	1050
Płeć	Mężczyźni	77	18	6	489
	Kobiety	73	20	7	561
Wiek	18-24 lata	72	21	7	163
	25-34	80	17	4	183
	35-44	79	17	4	146
	45-54	83	13	4	179
	55-64	80	14	5	164
	65 lat i więcej	58	29	13	215
Miejsce zamieszkania	Wieś	68	24	8	390
	Miasto do 20 tys.	73	17	10	144
	20-100 tys.	77	16	7	212
	101-500 tys.	81	15	4	164
	501 tys. i więcej mieszk.	83	15	2	140
Wykształcenie	Podstawowe	54	31	15	293
	Zasadnicze zawodowe	75	21	4	260
	Średnie	84	13	3	355
	Wyższe	92	5	3	142
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	87	8	5	76
	Prac. umysł. niż. szczebla	89	10	2	109
	Pracownicy fiz.- umysł.	73	23	4	77
	Robotnicy wykwalifikowani	82	15	2	129
	Robotnicy niewykwalifik.	71	21	8	47
	Rolnicy	60	23	17	56
	Pracujący na własny rach.	81	3	16	32
Bierni zawodowo	Renciści	60	29	11	85
	Emeryci	70	23	8	223
	Uczniowie i studenci	70	20	10	86
	Bezrobotni	75	22	4	71
	Gospodynie domowe i inni	76	21	3	59
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	87	10	3	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	88	11	1	96
	sekt. pryw. poza rolnict.	80	15	5	211
	prywatnym gosp. rolnym	62	26	12	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	69	25	6	247
	501-750	68	23	9	180
	751-1000	75	19	6	167
	1001-1500	79	15	7	176
	Powyżej 1500 zł	87	11	3	153
Ocena własnych war. mater.	Złe	64	30	6	237
	Średnie	75	18	7	445
	Dobre	81	13	6	368
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	70	21	10	50
	Raz w tygodniu	73	21	7	544
	1-2 razy w miesiącu	71	18	11	149
	Kilka razy w roku	81	15	4	209
	W ogóle nie uczestniczy	80	16	4	98
Poglądy polityczne	Lewica	87	10	3	144
	Centrum	74	21	5	372
	Prawica	81	15	4	298
	Trudno powiedzieć	60	26	15	236